

MICHA BASIC
DOEN VERSUS GENADE



Micha Nederland →

Micha Basic laat je proeven aan de Michacursus. Micha Basic bevat zes modules. Elke module behandelt een aspect van het Michathema goed doen en recht doen. Centraal staan de rollen van rentmeester en naaste alsmede de woorden barmhartigheid, gerechtigheid en duurzaamheid. Veel christenen verlangen ernaar om deze begrippen meer en meer in praktijk te brengen. Micha Basic biedt materiaal aan hen die eens willen ruiken aan deze thema's. Om daadwerkelijk stapsgewijs een meer diaconale en/of duurzame levenshouding te ontwikkelen bevelen we de Michacursus aan. De Michacursus biedt een uitgebalanceerd programma volgens een zorgvuldig bepaalde opbouwlijn, waarmee een ontwikkelproces in gang wordt gezet. Die ontwikkellijn vind je niet in Micha Basic.

De zes Micha Basic-modules zijn bedoeld om los van elkaar te gebruiken. Er is niet een bepaalde volgorde in de modules aangebracht. De bedoeling van Micha Basic is een handreiking te doen aan hen die met een groep of kerkgemeenschap zich willen verdiepen in (een aspect van) het Michathema, als opstapje naar het volgen van de Michacursus. Ook kunnen de Micha Basic-modules worden gebruikt als verdiepingsmateriaal bij de Michacursus.

De zes modules hebben als doel bewustwording van de nood in de wereld en van wat ieder mens concreet in zijn eigen leven goed kan doen en recht kan maken. Daarbij maken we de koppeling tussen mondiale problemen en de eigen leefwereld zichtbaar en concreet. Bovendien stellen we enkele kritische vragen over de Michacursus aan de orde. Deze kunnen een rol spelen bij het besluit al dan niet een Michacursus te starten.

In de zes modules wordt gewerkt met verschillende werkvormen. Het is mogelijk om alleen dat te gebruiken wat voor de eigen situatie relevant of aantrekkelijk lijkt en dit eventueel aan te vullen met eigen ideeën. Kortom, dit materiaal staat geheel ten dienste van jou. Je kunt gebruiken wat je bevalt en laten liggen wat je minder relevant lijkt.

Micha Basic

INHOUD | DOEN VERSUS GENADE

1. Of-of

- 1.1 Associaties bij 'dienstbaarheid' en 'diaconaat'
- 1.2 Bespreking 'diaconaat'
- 1.3 Dienstbaarheid en diaconaat in de bijbel

2. En-en

- 2.1 Omzien
- 2.2 Handelen
- 2.3 Balans

3. Vrucht van de geest

- 3.1 Dit ben ik
- 3.2 Mijn directe omgeving
- 3.3 Gebed bij een open krant

1. OF-OF

"Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten voorstaan."
Efeziërs 2 vers 8 en 9

"Maar de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing."
Galaten 5 vers 22

In de Michacursus staan de deelnemers stil bij de woorden barmhartigheid en gerechtigheid. Ofwel: goed doen en recht doen. Het doel van de Michacursus is om via bezinning op wat God in de Bijbel tegen ons zegt, te komen tot navolging van Christus. Dat houdt in dat de deelnemers zich openstellen voor gedragsverandering. Er zijn immers altijd nog wel stappen te zetten op weg naar een meer duurzame en dienstbare levensstijl. Maar ligt daardoor de nadruk niet teveel op het doen? Is de Michacursus niet te doenerig? Komt de genade wel voldoende tot haar recht? Is het óf doen óf genade?

Houd een stellingendiscussie met de deelnemers.

Verdeel de ruimte in twee grote vakken.

Geef aan welk vak het VOOR-vak is en welk het TEGEN-vak.

Lees een stelling voor en vraag de deelnemers om in één van beide vakken te gaan staan.

Vraag aan enkele deelnemers vanuit welke motivatie of overtuiging zij in hun vak zijn gaan staan.

Stelling 1: Het gaat niet om wat wij doen, het gaat om wat Christus heeft gedaan.

Stelling 2: Wij gaan toch naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, daarom hoeven we ons geen zorgen te maken om deze aarde.

Stelling 3: Onze goede daden voegen iets wezenlijks toe.

Stelling 4: Hoe meer je je richt op alles wat je moet doen, hoe minder je leeft vanuit genade.

Stelling 5: Genade is ont-moeten.

Stelling 6: Een geloof zonder dat je er iets mee doet, is dood.

Stelling 7: Het geloof draait uiteindelijk om het oordeel straks.

Stelling 8: Goede daden laten genade weer als nieuw ervaren.

1. EN-EN

Is het én doen én genade?

Lees met de deelnemers het gedeelte uit Marcus 8 vers 1 tot en met 9 :

Toen er op een keer weer een grote menigte bijeen was, en ze niets meer te eten hadden, riep hij de leerlingen bij zich en zei tegen hen: 'Ik heb medelijden met al die mensen, want ze zijn nu al drie dagen bij me en hebben niets meer te eten. Als ik hen met een lege maag naar huis stuur, zullen ze onderweg bezwijken; sommigen zijn immers van ver gekomen.' Zijn leerlingen antwoordden: 'Maar hoe zou iemand hen hier, in deze verlatenheid, van genoeg brood kunnen voorzien?' Hij vroeg hun: 'Hoeveel broden hebben jullie?' 'Zeven,' antwoordden ze. Hij zei tegen de mensen dat ze op de grond moesten gaan zitten; hij nam de zeven broden, sprak het dankgebed uit, brak de broden en gaf ze aan de leerlingen om ze aan de mensen uit te delen, en dat deden ze. Ze hadden ook een paar kleine vissen bij zich; hij sprak er het zegengebed over uit en zei dat ze ook de vissen moesten uitdelen. De mensen aten tot ze verzadigd waren; de leerlingen haalden op wat er van het eten overschoot: zeven manden vol. Er waren ongeveer vierduizend mensen. Toen stuurde hij hen weg.

Bespreek met elkaar (of in kleine groepjes) de volgende vragen:

1. Welke zorg had Jezus voor de mensen die al drie dagen bij hem waren?
2. Waaraan hadden de mensen op het moment van deze gebeurtenis behoefte?
3. Maakt Jezus onderscheid tussen geestelijk en lichamelijk welzijn?

In meer bijbelgedeelten wordt het dubbele denken van een onderscheid tussen geestelijk en lichamelijk welzijn doorbroken. Lees een of meer van de hierna genoemde teksten:

Jesaja 1 vers 11 tot en met 17:

*Wat moet ik met al jullie offers? – zegt de HEER.
Ik heb genoeg van die schapen, die vetgemeste kalveren;
het bloed van stieren, rammen en bokken wil ik niet meer.
En wanneer jullie voor mij verschijnen –
wie heeft je gevraagd mijn voorhoven plat te lopen?
Houd op met die zinloze offergaven.
Ik heb een afschuw van jullie wierook;
jullie feesten, nieuwemaan en sabbat,
ik duld ze niet naast al dat wangedrag.
Van jullie nieuwemaan, van ál jullie feesten heb ik een afkeer,
ze hinderen mij, ik kan ze niet langer verdragen.
Wanneer jullie je handen opheffen, wend ik mijn ogen af,
ook als je aanhoudend bidt, luister ik niet.
Aan jullie handen kleeft bloed!
Was je, reinig je,
maak een eind aan je misdaden,
ik kan ze niet meer zien.
Vermijd alle kwaad
en leer goed te doen.
Zoek het recht, houd tirannen in toom,
bied wezen bescherming, sta weduwen bij.*

Micha 4 vers 1 tot en met 7:

Vanaf de Sion klinkt zijn onderricht, vanuit Jeruzalem spreekt de HEER.

Hij zal rechtspreken tussen machtige volken, over grote en verre naties een oordeel vellen.

Dan zullen zij hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen.

Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is.

Ieder zal zitten onder zijn wijnrank en onder zijn vijgenboom, door niemand opgeschrikt, want de HEER van de hemelse machten heeft gesproken.

Laat andere volken hun eigen goden volgen –

wij vertrouwen op de naam van de HEER, onze God, voor eeuwig en altijd.

Als die tijd gekomen is – spreekt de HEER –

zal ik de kreupelen verzamelen, de verstrooiden bijeenbrengen, verenigen wie ik onheil heb gebracht.

De kreupelen zal ik sparen, van de verdrevenen maak ik een groot volk,

en op de Sion zal de HEER hun koning zijn, van nu tot in eeuwigheid.

Amos 5 vers 10 en 11 en vers 21 tot en met 24:

Jullie verachten hen die in de poort het recht verdedigen, jullie verafschuwen hen die de waarheid spreken. Jullie vertrappen de zwakken en eisen een deel van hun graan op. Daarom: huizen van steen hebben jullie gebouwd, maar je zult er niet in wonen; prachtige wijngaarden hebben jullie geplant, maar je zult er geen wijn van drinken.

Ik heb een afkeer van jullie feesten, ik wijs ze af, jullie samenkomsten verdraag ik niet. Ik schep geen behagen in de brand- en graanoffers die jullie mij brengen; de vetgemeste beesten van jullie vredeoffers keur ik geen blik waardig. Bespaar mij het geluid van jullie liederen; de klank van jullie harpen wil ik niet horen. Laat liever het recht stromen als water, en de gerechtigheid als een altijd voortvloeiende beek.

Jakobus 1 vers 22 tot en met 27:

Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen. Want wie de boodschap hoort maar er niets mee doet, is net als iemand die het gezicht waarmee hij is geboren in de spiegel bekijkt: hij ziet zichzelf, maar zodra hij wegloopt is hij vergeten hoe hij eruitzag. Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen, niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt – hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet. Wie meent dat hij God dient, terwijl hij zijn tong niet kan beteugelen, zit op een dwaalspoor, en heel zijn godsdienst is vergeefse moeite. Voor God, de Vader, is alleen dit reine, zuivere godsdienst: weduwen en wezen bijstaan in hun nood, en je in acht nemen voor de wereld en onberispelijk blijven.

Besprek met elkaar (of in kleine groepjes) de volgende vragen:

1. Wat doet(n) deze tekst(en) met jou?
2. Probeer jij te handelen naar wat je hoort? Welke belemmeringen ervaar je daarbij?
3. Wat is in jouw ogen 'genade'?
4. Wat leren deze teksten jou over 'genade'?

3. VRUCHT VAN DE GEEST

Vraag aan de deelnemers wat de vruchten van de geest zijn. (Galaten 5 vers 22: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing).

Schrijf elk woord op een apart flapover-vel.

Maak groepjes van circa 4 deelnemers en verdeel de flapover-vellen over de groepjes.

De groepjes bespreken de volgende vragen:

1. Wat betekent dit woord, deze eigenschap?
2. Welke gedrag past bij deze eigenschap?
3. Ken je iemand waarbij deze eigenschap overduidelijk aanwezig is?
4. Zie je voor jezelf mogelijkheden om deze eigenschap verder te ontwikkelen in jouw handelen? Hoe dan?

Houd een plenaire terugkoppeling.

Je hebt via deze Micha Basic-module geproefd aan het Michathema. Wanneer je ernaar verlangt een meer diaconale en/of duurzame levenshouding te ontwikkelen, kun je nu overwegen de Michacursus te volgen. De Michacursus is een cursus van zeven bijeenkomsten waarin je ontdekt hoe waardevol het is om te groeien in je betrokkenheid op mensen en je zorg voor de schepping. Het doet ertoe wat jij doet. Jouw omgang met het milieu, jouw gedachten over kwetsbare mensen in de samenleving, de spullen die je koopt, het voedsel dat je eet, het doet ertoe. Want jij kunt het verschil maken. Het verschil tussen verbondenheid en eenzaamheid, tussen duurzaamheid en uitputting. Het verschil tussen helpen en aan het lot overlaten. De Michacursus helpt jou om je betrokkenheid op de mensen met wie en de wereld waarin je leeft vorm en inhoud te geven.

Door de Michacursus:

- denk je na over wat God in de Bijbel bedoelt met recht doen,
- ontdek je dat God jou in de Bijbel oproept tot dienstbetoon en het bestrijden van onrecht,
- krijg je handvatten om iets te doen dat bij jou past en waarmee jij bijdraagt aan een betere samenleving,
- ontdek je hoe zinvol en leuk het is om (met een groep) iets te betekenen voor iemand die of iets dat hulp nodig heeft.

De Michacursus is een cursus waarin je merkt dat plezier hebben en genieten en waardevol bezig zijn bij elkaar horen. De basisgedachte is dat je vanuit het genieten van alles dat je ontvangt wilt komen tot delen met anderen.

Zie voor meer en praktische informatie over de Michacursus: www.michacursus.nl

Extra informatie